

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006

Edellinen päiväys 15.3.2006

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT

Dow AgroSciences Suomi OY

HÄTÄTAPAUKSESSA SOITETTAVA 990 31 115 694982 (HOLLANTI)
 LÄÄKÄRI/MYRKYTYSKESKUS (24 t) (Pyydä MEDICAL DEPARTMENT)

MAAHANTUOJA: BERNER OY, Kasvinsuojeluosasto, PL 15, 00131 Helsinki
 PUH: 09-134 511
 FAX: 09-134 513 00

Kauppanimi: **DITHANE NT**

Kemikaalin käyttötarkoitus: Perunaruton torjunta-aine
 Toimialakoodi A 011 Kasvinviljely; puutarhatalous
 Käyttötarkoituskoodi 38 Kasvinsuojeluaineet

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat (katos kohta 16, jossa R-lausekkeid

			CAS	EY-numer
Mankotsebi	75 %	Xi; R37, R43, N;R50/53	008018-01-7	235-654-8
Heksametyleenitetramiini	2.0 %	F,Xn; R11- 42/43	000100-97-0	202-905-8
Inerttisiä aineksia	Tasautettu			
Sisältökoodi	GF0894			

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Ärsyttää hengityselimiä. Altistuminen hengitysteitse ja ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
 Erittäin myrkyllistä vesieliöille. Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006
DITHANE NT

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Tajuttomalle tai henkilölle, jolla on kouristuksia, ei saa koskaan antaa juomista eikä häntä saa oksennuttaa.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Edellyttäen että potilas on tajuissaan, huuhdotaan potilaan suu vedellä ja annetaan hänelle runsaasti vettä juotavaksi. Yhteydenotto lääkäriin. Päätös oksennuttamisesta kuuluu hoitavalle lääkärille.

4.4 Roiskeet silmiin.

Huuhdeltava roiskeet silmistä huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poistettava piilolinssit ensimmäisten 1-2 minuutin huuhtelun jälkeen ja jatkettava huuhtelua usean minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin, mieluiten silmälääkäriin, mikäli oireita ilmenee.

4.3 Iho

Pestävä iho välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä. Yhteydenotto lääkäriin, mikäli syntyy ärsytystä.

4.2 Hengitys

Siirrettävä potilas raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin, mikäli syntyy ärsytystä.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville

ammattihenkilöille.

Tukihoito. Hoito perustuu lääkärin arvioon potilaan hoitovasteesta.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Hiilidioksidi. Jauhekemikaali. Vaahto. Vesisumu tai hienojakeinen suihku.

5.3 Erityiset altistumisvaarat

Tulipalossa voi savu sisältää alkuperäisen aineen lisäksi palamistuotteita, joiden koostumus vaihtelee, jotka voivat olla myrkyllisiä ja/tai ärsyttäviä.

Palamistuotteet sisältävät: Vetysulfidi. Hiilidisulfidi. Typpioksidit. Rikkioksidit. Hiilioksidit.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä suojavarustusta ja itsekkannettavaa hengityslaitetta.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006
DITHANE NT

6.4 Muita ohjeita

Ei saa sallia pölyn kerääntymistä. Pölykerrokset voivat syttyä itsestään tai muista sytytyslähteiden johdosta. Mikäli tuotetta pääsee hienojakoisesti ilmaan voi pöly aiheuttaa räjähdysvaaran. Säiliöt jäädytettävä vesisuihkulla. Vuoto kerättävä säiliöön jotta tuotetta ei pääse vesistöön tai viemäriin. Vältettävä savun hengittämistä. Työskentele tuulen yläpuolella.

6. OHJEET PÄÄSTÖJEN TORJUMISEKSI

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämiseksi

Käytettävä suojavaatetusta ja silmien-/kasvonsuojainta (katso kohta 8). Riisuttava tahriintunut vaatetus välittömästi, iho pestävä saippualla ja vedellä, sekä vaatetus pestävä ennen seuraavaa käyttöä.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämiseksi

Ei saa huuhtoa viemäriin tai muuhun vesisäiliöön. Ilmoitettava vesiviranomaisille mikäli vuoto on päässyt vesistöön tai viemäriverkköön.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot on puhdistettava välittömästi huolehtien samalla siitä, että minimoidaan ilmaan joutuvan pölyn muodostumista. Kerättävä kaikki jätemateriaali ja siirrettävä suljettaviin, merkittyihin säiliöihin. Suurien vuotojen alueet on suljettava esteillä ja otettava yhteyttä valmistajaan. Mikäli lisäävistusta tarvitaan, on sovitettava hätäapunumeroon.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsitteleminen

Noudatettava hyvää henkilökohtaista hygieniaa. Ei saa käyttää tai säilyttää ruokaa työtiloissa. Suositellaan hyvää ilmastointia pölymuodostumisen tarkistamista varten. Siirtolaitteisto on maadoitettava ja kytkettävä niin että vältetään sähköstaattisen varausten muodostuminen säkä käytettävä kipinöimättömiä laitteita. Pestävä kädet ja altistunut iho ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen.

7.2 Varastointi

Tuote on varastoitava paikallisten säädösten mukaisesti. Varastoitava viileässä, kuivassa, hyvin ilmastoidussa tilassa alkuperäispakkauksessa. Tämä tuote on palava eikä sitä saa altistaa avoliekeille tai muille sytytyslähteille. Älä anna materiaalin kastua tai ylikuumentua varastossa; voi muodostua hajoamista, heikentynyttä tehoa tai tulipalon syttymistä. Ei saa säilyttää lähellä elintarvikkeita, eläinravintoa, farmaseuttisia tuotteita, kosmetiikkatuotteita tai lannoitteita. Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006
DITHANE NT

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN / HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Raja-arvot työpaikan ilmassa

Dow AgroSciences suositeltu raja-arvo on 1.0 mg/m³.

Tekniset ohjeet altistumisen torjumiseksi.

Yleisilmanvaihtoa ja/tai paikallispoistoja tarvitaan, jotta työilman epäpuhtauksien pitoisuudet olisivat alle ohjearvojen.

8.3.2 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Kuitenkin mikäli on mahdollista että pitoisuudet ilmassa ylittävät ohjearvojen ja/taipitoisuudet koetaan epämiellyttäväiksi, käytettävä viranomaisten hyväksymää suodattimella varustettua hengityssuojainta. Häätätilanteissa käytettävä viranomaisten hyväksymää itsekannettavaa paineilmasäiliölaitetta.

8.3.3 Käsiensuojaus/8.3.5 Ihonsuojaus

Mikäli kosketus on lyhytaikaista, ei tarvita muita suojatoimenpiteitä, kuin puhdas, kokovartaloa suojaava vaatetus ja kemikaaleja kestävä suojakäsineet. Käytettävä kemikaalia läpäisemättömiä suojakäsineitä jotka luokiteltu standardin EN 374 mukaan: Kemikaaleilta ja mikro-organismeilta suojaavat suojakäsineet. Suositeltujen käsineiden suojakalvomateriaalien esimerkkeihin kuuluu: Nitriili. Polyvinyylikloridi (PVC tai vinyyli). Neopreeni.

Suojakäsineen käyttöä suositellaan, jossa käsineen suojaluokka on 5 tai suurempi (läpäisy aika pidempi kuin 240 minuuttia EN 374 standardin mukaan) mikäli pitkäaikaista tai toistuvaa ihokosketusta voi muodostua. Suojakäsineen käyttöä suositellaan jossa käsineen suojaluokka on 3 tai suurempi (läpäisy aika pidempi kuin 60 minuuttia EN 374 standardin mukaan) mikäli vain lyhytaikainen ihokosketus on odotettavissa.

HUOM.: Eriyisten suojakäsineiden valinnan yhteydessä tiettyä käyttökohdetta ja käyttöikä varten työpaikalla on myös otettava huomioon muut työpaikan tekijät kuten: Muut kemikaalit joita voidaan mahdollisesti käsitellä fysikaaliset vaatimukset (leikkaus/lävistyksen suojaus käytäntö lämpösuojaus) sekä myös käsinetoimittajan toimittamat käyttöohjeet/spesifikaatiot. Ei pidä kuitenkaan rajoittua edellä mainittuihin tekijöihin.

Pitkäaikaisessa tai usein toistuvassa käsittelyssä käytettävä tuotetta läpäisemätöntä suojavaatetusta.

8.3.1 Eriyisiä suojautumis- ja hygieniaohjeita: Käytettävä tuotetta läpäisemättömiä käsineitä. Lisävarustuksen valinta riippuu työvaiheesta.

8.3.4 Silmiensuojaus

Suojalasiensuojauksen riittävän useimmissa työvaiheissa, pölyisessä työvaiheessa on kuitenkin käytettävä kemikaaleilta suojaavia laseja.

Ympäristöhaittojen ehkäisy

Pohjavesirajoitus. Vesistöetäisyys väh. 25 m.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006
DITHANE NT

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Olomuoto	: mikrorakeet
9.1 Väri	: keltainen tai ruskea
9.1 Haju	: rikki
9.15 Bulkkitiheys	: 0.60-0.70 kg/L
9.3.2 Sulamispiste/sulamisalue	: ei määritettävissä (hajoaa)
9.3.3 Hajoamislämpötila	: 192-204 C
9.10 Höyrynpaine	: häviävän pieni

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili normaaleissa varastointiolosuhteissa.

10.1 Vältettävät olosuhteet

Vältettävä kosteutta. Liikalämpö. Avoliekit.

10.2 Vältettävät materiaalit

Hapettavat aineet. Hapot.

10.3 Haitalliset hajoamistuotteet

Varastoinnin ja käytön normaaleissa olosuhteissa ei synny haitallisia hajoamistuotteita.

Lämpöhajoamistuotteet sisältävät: Vetysulfidi. Hiilidisulfidi.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

Arviointi perustuu laajalti tai täysin samankaltaisten aineiden tietoihin.

Nieleminen

Myrkyllisyys on vähäistä nieltynä. LD50-arvo suun kautta rotalla on >5000 mg/kg.

Ihokosketus

LD50-arvo ihon kautta rotalla on >5000 mg/kg. On epätodennäköistä, että pitkäaikainen ihoaltistus imeytyisi haitallisiin määriin ihon kautta. Ei aiheuta olennaista ärsytystä iholle.

11.3 Herkistyminen

Herkistävä marsun iholle. Voi aiheuttaa herkistymistä hengitettynä.

Silmäkosketus

Saattaa aiheuttaa silmien ärsytystä.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006
DITHANE NT

Hengitys

Jos kemikaalia käsitellään oikein teollisuuslaitoksessa, tällä altistustavalla ei ole odotettavissa haittavaikutuksia. LC50-arvo hengittämällä rotalla on >5.14 mg/L.

6.4 Muita ohjeita

Ei syöpävaaraa aiheuttava. Tuote ei aiheuta vaikutuksia perimään. Tuote ei aiheuta myrkyllisyyttä lisääntymisen yhteydessä.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE.

Arviointi perustuu laajalti tai täysin tehoaineen tietoihin.

Pysyvyys ja biologinen hajoaminen

Tuotteen puoliintumisaika maaperässä riippuu maaperälajista ja olosuhteista ja se on noin 6-15 päivää.

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

Materiaali on myrkyllistä kalalle välittömään myrkyllisyysarvoon perustuen (1 mg/L < LC50 < 10 mg/L).

Materiaali on myrkyllistä selkärangattomille vesieliöille välittömään myrkyllisyysarvoon perustuen (1 mg/L < EC50 < 10 mg/L).

Tuote on erittäin myrkyllinen levälle (IC50 <0.1 mg/l).

Lintumyrkyllisyys.

Materiaali on käytännössä myrkytön linnuille välittömissä olosuhteissa (LD50 >2000mg/kg).

6.4 Muita ohjeita

Myrkytön mehiläisille.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Erittäin myrkyllistä vesieliöille. Ei saa aiheuttaa altaiden, vesistöjen tai ojien pilaantumista kemikaalilla tai käytetyillä säiliöillä. Huuhdeltava huolellisesti. Säiliöt ja huuhteluvedet on hävitettävä turvallisesti jätelain ja sen säädösten mukaisesti. Suositellaan että lähetetään hävitettäväksi regenerointilaitokselle tai hyväksytylle polttolaitokselle.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006
DITHANE NT

14. KULJETUSTIEDOT

14.3 Maakuljetukset

14.1 YK-numero : 3077

14.2 Pakkausryhmä: III

14.3.1 Maantie / Rautatie ADR/ RID : 9

14.3.2 Vaaran tunnusnumero (Kemler-koodi): 90

Varoituslipuke: 9

14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys: YMPÄRISTÖLLE VAARALLISET AINEET,
KIINTEÄT, N.O.S. (Mankotsebi 75%)

14.3.4 Muita tietoja

Luokituskoodi : M7

Pakkaus ryhmä : III

Maantiekuljetuksen ohjekortin n:o CEFIC: 90GM7-III

14.4 Merikuljetukset

14.4.1 IMDG-luokka: 9

14.4.2 Oikea tekninen nimi: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.

14.4.3 Muita tietoja

YK-numero : 3077

Varoituslipuke: 9

Pakkaus ryhmä : III EMS:

Marine pollutant: Y (yes/no)

14.5 Ilmakuljetukset

14.5.1 ICAO/IATA-luokka: 9

14.5.2 Oikea tekninen nimi: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.

14.5.3 Muita tietoja

YK-numero : 3077

Varoituslipuke: 9

Aliryhmä :

Pakkausohjeet matkustajakone: 911

Pakkausohjeet rahtikone : 911

Huomautukset: Näytettä ei saa lähettää postitse.

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET.

15.1.1 Varoitusmerkki: Xn - Haitallinen, Hälsoskadlig

N - Ympäristölle vaarallinen, Miljöfarlig

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

21.4.2006
DITHANE NT

-
- 15.1.3 R-lausekkeet:** Ärsyttää hengityselimiä. Irriterar andningsorganen (R37).
Altistuminen hengitysteitse ja ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Kan ge sensibilisering vid inandning och vidhudkontakt (R42/43).
Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. Mycket giftigt för vattenorganismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön (R50/53).
- 15.1.4 S-lausekkeet:** Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Varottava kemikaalin joutumista iholle. Vältettävä pölyn hengittämistä. Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista). Käytettävä sopivia suojakäsineitä. Ei saa tyhjentää viemäriin. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.

Valmiste kuuluu torjunta-ainelainsäädännön piiriin.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista

R11 - Helposti syttyvä.

R37 - Ärsyttää hengityselimiä.

R42/43 - Altistuminen hengitysteitse ja ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R43 - Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R50/53 - Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Muuttuneet kohdat: 3, 11.3, 15

Tämä tieto on laadittu käyttäen parasta saatavilla olevaa asiantunte-
musta. Mikäli yllä annetut tiedot eivät kuitenkaan ole riittäviä tai
oikeita Dow vapauttaa itsensä kaikesta vastuusta.